

Profilul formatorului secolului XXI

Prezentul document este un rezumat al studiului de cercetare O1 - Profilul formatorului secolului XXI .

Pentru a defini profilul formatorilor VET, cercetarea a analizat structura și conținutul ofertei FF (formarea formatorilor) în țările participante la proiect, și anume Belgia, Grecia, Portugalia, România, Spania și Suedia, precum și un clasament al competențelor formatorilor și nevoilor acestora, pe baza informațiilor oferite de 242 de formatori din cele șase țări, participanți la studiul de analiză a nevoilor.

Deoarece credem că atât rezultatele noastre de cercetare teoretică, cât și rezultatele chestionarelor sunt la fel de importante, vă prezentăm rezumatul constatărilor noastre și oferim câteva recomandări cu privire la conținutul unui nou curriculum, care va fi dezvoltat în cadrul proiectului FORMATOR XXI. .

1. Diferența dintre competențele / importanța competențelor și nivelul actual al competențelor / abilitățile formatorilor chestionați în cadrul prezentei cercetări

Deoarece există o diferență evidentă între importanța respectivei competențe / calificare și nivelul actual al competenței / calificare, curriculum-ul Formatorului XXI se va concentra în primul rând pe aptitudinile / competențele de mai jos, listate în ordinea importanței:

Aptitudini / Competențe pedagogice

teoriile învățării curente

metode centrate pe student

inovație în modul de formare

gândire vizionară

motivație și sprijin

situații de învățare variate

evaluare

evaluarea instruirii

stimularea participării active a elevilor

inovație în modul de formare

predare la mai multe niveluri

oferirea de feedback

arta, proiectarea, povestirea în învățare creativitatea

învățarea prin colaborare

identificarea aptitudinilor elevului

Aptitudini / Competențe organizaționale

ECVET

Participarea la rețele, asociații, comunități

CVET

gestionarea formării

planificarea procesului de formare relevantă pentru piața muncii

planificarea procesului de formare relevantă pentru grupul țintă

Aptitudini / Competențe transversale (cheie)

leadershipul

rezolvarea problemelor

managementul timpului

conștiința de sine

Competențe digitale / competențe legate de TIC

arhitectura de informații

cooperare online

căutarea efectivă a conținutului pe internet

utilizarea rețelelor sociale

auto-dezvoltare în domeniul IT

utilizarea critică a tehnologiei

utilizarea de instrumente multimedia pentru proiectarea resurselor

utilizarea responsabilă a internetului

utilizarea mijloacelor IT și media în formare

Atitudini / Competențe ecologice

conștientizarea inițiativelor de mediu actuale

utilizarea responsabilă a resurselor

2. Competențe cheie dezvoltate de actuala curricula FF din țările participante la proiect și competențe / abilități de dezvoltare de nișă

Potrivit datelor cercetării efectuate în țările partenere (Belgia, Grecia, Portugalia, România, Spania și Suedia) privind sistemul național de certificare a profesorilor / formatorilor VET, inclusiv a standardelor ocupaționale și conținutul FF, există o mică diferență în ceea ce privește aptitudinile / competențele abordate în mod explicit de formările FF în aceste țări. În tabelul de mai jos prezentăm diferențele și asemănările în ceea ce privește abilitățile / competențele pe care se concentrează formările din țările FF implicate în proiect. (100% înseamnă că respectiva abilitate / competență se referă la toate cele 6 țări, 50% înseamnă că respectiva abilitate / competență este abordată de 3 țări, etc).

Curriculumul formatorului secolului XXI se va concentra pe domenii de calificare / competență, care sunt mai puțin abordate de programele de formare existente, așa cum arată tabelul de mai jos:

Tabel 1.

UNITATEA	Aptitudini / competențe	% din țările partenere, în cazul în care aceste competențe sunt abordate în mod explicit în curriculumul ToT
Aplicarea cadrului instituțional	Comunică și implementează valorile școlii, inclusiv drepturile omului și valorile democratice fundamentale	50%
Pregătirea și planificarea formării	Analiza contextului de formare	100%
	Planificarea activităților de formare	100%
Concepția de formare	Proiectarea unor produse de formare bazate pe nevoile de formare	83%
	Crearea / explorarea resurselor didactice și multimedia	33%
FACILITAREA FORMĂRII orientate către clienți / stagiaři	Aplicarea de tehnici diferențiate în ceea ce privește interacțiunea pedagogică și dinamica de grup	67%
	Abilitatea de a crea oportunități pentru toți cursanții să învețe și să se dezvolte	17%
	Gestionarea dinamicii grupului	33%
	Predare la mai multe niveluri	17%

	Utilizarea de instrumente tehnologice (platforme online, social media) pentru învățarea eficientă și plăcută.	17%
	Utilizarea și gestionarea de platforme de colaborare și de învățare	33%
	Aplicarea unor metodologii de management al diversității în contextul formării	17%
	Identificarea și îndemnare la nevoile educaționale speciale	17%
	Prevenirea și contracararea discriminării și a altor tratamente degradante față de cursant.	17%
	A lua în considerare, a comunica și a stabili o perspectivă în ceea ce privește genul și egalitatea în activitățile educaționale	17%
	Motivarea cursanților (stimularea dezvoltării și învățării fiecărui cursant)	17%
Aplicarea unor metode și tehnici speciale de formare	Încurajarea reflecției personale și de auto-formare	17%
	Promovarea învățării prin dinamica de grup	17%
	Abordarea flexibilă a situațiilor de formare	17%
Monitorizare și evaluare	Proiectarea instrumentelor de evaluare	33%
	Oferirea de feedback cursanților	83%
	Evaluarea rezultatelor învățării dobândite / observarea, înregistrarea, analizarea învățării cursanților	100%
	Efectuarea unor evaluari bazate pe aspecte științifice, sociale și etice relevante, precum și dezvoltare durabilă	17%
	Utilizarea și reflectarea independentă și critică asupra experiențelor și cercetărilor personale și altora	17%
Organizare și management	Marketingul formării	17%
	Planificarea programelor de formare	17%
	Organizarea programului de formare și a etapelor acestuia	17%
	Evaluarea, îmbunătățirea și asigurarea calității programului de formare	17%

Dezvoltare personală	Gestionarea dinamicii de învățare pe tot parcursul vieții (dezvoltarea cunoștințelor și abilităților legate atât de disciplinele vocaționale cât și pedagogice)	33%
Competențe digitale	Explorarea resurselor multimedia și gestionarea platformelor colaborative	17%
	Utilizarea condiții de siguranță și în mod critic a instrumentelor digitale și media în activități educaționale	17%
Competențe transversale (cheie)	Însușează atitudini antreprenoriale și creative	17%
	Competențe sociale și interpersonale	33%
	Comunicare (ascultare, vorbire, scriere)	100%
	Managementul conflictelor	33%
	Conștientizare multiculturală	83%
	Abilități de gândire critică	17%
	Lucru în echipă	17%

3. Recomandări pentru dezvoltarea competențelor / abilităților în cadrul proiectului FORMATOR XXI

Pe baza rezultatelor cercetării nevoilor și teoretice cu privire la sistemul național de certificare pentru formatorii VET, cercetare desfășurată în toate cele șase țări partenere, se poate afirma că în prezent formatorii VET răspund la provocări multiple și trebuie să fie pregătiți pentru a satisface nevoile unei piețe VET tot mai competitive, prin actualizarea competențelor profesionale și transversal, și adaptarea acestora la rolurile aflate în schimbare continuă. Formatorii trebuie să aibă competențe / abilități nu numai legate de domeniile tehnice specifice, dar, trebuie să fie și "antreprenori proactivi". În calitate de "manager ai propriei cariere" sau antreprenori proactivi, aceștia trebuie să urmeze tendințele din cadrul societății și să se adapteze la schimbările de pe piața muncii, dezvoltarea de noi competențe, corespunzătoare secolului XXI. Formatorul nu trebuie doar să învețe ci și să transmită cunoștințe, el / ea trebuie să fie un antrenor de învățare, un mediator de cunoștințe, care stimulează și inspiră dezvoltarea unor noi comportamente și

atitudini, un profesionist, care are o influență pozitivă asupra performanței cursanților lui / ei, care este capabil să identifice și să gestioneze diferențele individuale ale cursanților și a consecințelor acestora. În consecință, este necesar ca în prezent formatorii să dezvolte nu numai cunoștințe și abilități pedagogice, ci și atitudini și comportamente, în scopul de a face față competiției cu ceilalți formatori de pe piață.

Diferențierea implică necesitatea de a fi antreprenor, care are autonomie și spirit de inițiativă, capacitatea de a se adapta la orice public și de a merge dincolo de ceea ce este tradițional și convențional. Cu alte cuvinte, este nevoie de inovare, creativitate, diversitate și mediere.

În urma comparării:

1. competențelor adresate într-o măsură mai mică, prin training-uri de FF în cele șase țări partenere și
2. rezultatele cercetării efectuate la cele 242 de formatori / profesori VET, s-a dezvoltat un profil de competențe ale formatorului VET, unde (pe lângă competențele ce țin de domenii tehnice specifice) următoarele grupe de competențe au cea mai mare importanță, de aceea Curriculumul XXI Trainer trebuie să se concentreze în primul rând pe dezvoltarea lor.

În pofida diferențelor de terminologie utilizată în practica FF în diferite țări partenere, am constatat că cele mai multe competențe de grup ale programelor sunt similare, și propunem ca în Curriculum să grupăm cele mai importante abilități / competențe ale formatorilor așa cum sunt prezentate mai jos:

Tabel 2.

UNITATEA	COMPETENȚE / DOMENII DE COMPETENȚĂ VIZATE
Facilitarea formării	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Abilitatea de a crea oportunități pentru toți cursanții să învețe și să se dezvolte (motivație și sprijin) ✓ Gestionarea dinamicii grupului ✓ Utilizarea metodelor centrate pe elev ✓ Identificarea aptitudinilor cursantului ✓ Stimularea unui mediu de învățare multicultural și intercultural respectând diversitatea ✓ Stimularea participării active a cursanților și a învățării colaborative ✓ Aplicarea tehnicilor de îndrumare și de coaching (pentru a încuraja reflecția personală și auto-formarea)
Aplicarea unor metode și tehnici de formare inovative	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promovarea creativității și inovării ✓ Utilizarea unor varietăți ale artei și povestiri pentru a veni cu soluții creative ✓ Selectarea și aplicarea unor instrumente pentru învățare eficientă și de plăcere (inclusiv instrumente tehnologice, platforme de învățare, învățarea prin colaborare și mass-media)
Monitorizare și evaluare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unei evaluări bazată pe aspecte științifice, sociale și etice relevante ✓ Proiectarea și punerea în aplicare a celor mai potrivite instrumente de evaluare cele mai potrivite pentru a evalua

	<p>rezultatele învățării</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Furnizarea de feedback util în procesul de monitorizare
<p>Organizare și gestionare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Planificarea unor programe de formare relevante pentru piața muncii ✓ Organizarea programului de formare și a etapelor de formare, folosind instrumentele UE (EQF, ECVET) ✓ Evaluarea, îmbunătățirea și asigurarea calității formării ✓ Aplicarea de atitudini antreprenoriale la gestionarea dinamicii de învățare pe tot parcursul vieții (dezvoltarea de cunoștințe și abilități legate atât de discipline profesionale cât și cele de pedagogie), relevante pentru piața muncii ✓ Participarea la rețele, asociații, comunități
<p>Competențe digitale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Explorarea resurselor multimedia și gestionarea platformelor colaborative ✓ Colaborare online, utilizarea rețelelor sociale ✓ Utilizarea în siguranță și în mod critic a instrumentelor digitale și media în activități educaționale (utilizarea responsabilă a internetului, drepturi de autor, etc)
<p>Competențe transversale (cheie) inclusiv atitudini ecologice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilizarea responsabilă a resurselor și conștientizarea inițiativelor durabile ✓ Adoptarea gândirii antreprenoriale și creative ✓ Aptitudinile sociale și antreprenoriale ✓ Managementul conflictelor, rezolvarea problemelor ✓ Managementul timpului ✓ Leadership ✓ Abilități de gândire critică ✓ Reflecție de sine pentru dezvoltarea personală ✓ Lucru în echipă